

Umowa między Zjednoczonym Królestwem Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej a Republiką Portugalską dotycząca udziału w wyborach samorządowych obywateli jednego Państwa mieszkających na terytorium drugiego, sporządzona w Lizbonie w dniu 12 czerwca 2019 r.¹

Agreement between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Portuguese Republic Regarding the Participation in Local Elections of Nationals of Each State Resident in the Other's Territory done in Lisbon on 12 June 2019

Соглашение между Соединенным Королевством Великобритании и Северной Ирландии и Португальской Республикой об участии в муниципальных выборах граждан одного государства, проживающих на территории другого государства, заключенное в Лиссабоне 12 июня 2019 г.

Договір між Сполученим Королівством Великої Британії та Північної Ірландії та Португальською Республікою про участь у місцевих виборах громадян однієї країни, які проживають на території іншої, укладена в Лісабоні 12 червня 2019 року

tłum. z j. ang. **ŁUKASZ RUPNIAK**

Mgr, Uniwersytet Szczeciński

e-mail: lukasz.rupniak@usz.edu.pl, <https://orcid.org/0000-0002-7226-3905>

Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej oraz Republika Portugalska, zwane dalej „Stronami”,

biorąc pod uwagę stosunki istniejące między Stronami oraz potrzebę potwierdzenia, umacniania i rozwoju szczególnych, silnych i historycznych więzów, które łączą te dwa narody, wyrażonych we wspólnie podzielanych interesach politycznych, kulturowych i społecznych,

biorąc pod uwagę migrację obywateli obu Stron między ich terytoriami oraz znaczenie integracji obywateli drugiej Strony, którą Strony wzajemnie uznają,

pragnąc promować udział w życiu społecznym i politycznym obywateli jednej Strony mieszkających na terytorium drugiej,

biorąc pod uwagę, że wybory samorządowe odbywają się zarówno w Republice Portugalskiej, jak i w Zjednoczonym Królestwie,

¹ *Agreement between the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Portuguese Republic Regarding the Participation in Local Elections of Nationals of Each State Resident in the Other, done at Lisbon of 12 June 2019. Tekst w języku angielskim został opublikowany w Country Series 001/2019: CP 71. Umowa nie weszła jeszcze w życie.*

pragnąc zapewnić udział obywateli jednej Strony mieszkających na terytorium drugiej Strony w wyborach samorządowych, oraz zgodnie z zasadą wzajemności uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1 Przedmiot

Niniejsza Umowa ustanawia podstawy prawne dotyczące udziału obywateli jednej Strony mieszkających na terytorium drugiej Strony w wyborach samorządowych.

Artykuł 2 Definicje

Wyłącznie dla celów niniejszej Umowy zastosowanie mają następujące definicje:

- a) „Umowa”: niniejsza Umowa;
- b) „Wybory samorządowe”:
 - i) w odniesieniu do Zjednoczonego Królestwa: wybory do samorządu terytorialnego, wybory organów wykonawczych w gminach oraz wybory wspólnego organu wykonawczego dla kilku gmin, zgodnie z definicjami przyjętymi w prawodawstwie Zjednoczonego Królestwa,
 - ii) w odniesieniu do Republiki Portugalskiej: wybory do izb gminnych (*Câmara Municipal*), wybory zgromadzeń gminnych (*Assembleia Municipal*) i wybory zgromadzeń parafii (*Assembleia de Freguesia*), zgodnie z definicjami przyjętymi w prawodawstwie Republiki Portugalskiej,
- c) „obywatele”:
 - i) „obywatele Zjednoczonego Królestwa”: obywatele brytyjscy oraz osoby, które są brytyjskimi poddanymi na mocy części IV brytyjskiej ustawy o obywatelstwie z 1981 r. i które mają prawo do zamieszkania w Zjednoczonym Królestwie, i w związku z tym są zwolnione z kontroli imigracyjnej w Zjednoczonym Królestwie,
 - ii) „obywatele portugalscy”: obywatele portugalscy, którzy są uznawani za takich przez prawo lub międzynarodową konwencję,
- d) „terytorium”:

- i) „Zjednoczone Królestwo”: Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej,
- ii) „Republika Portugalska”: terytorium Republiki Portugalskiej na kontynencie europejskim oraz archipeląg Azorów i Madera,
- e) „prawo do udziału” i „udział”: w odniesieniu do wyborów samorządowych oznaczają czynne i bierne prawo wyborcze.

Artykuł 3

Udział w wyborach samorządowych obywateli portugalskich mieszkających w Zjednoczonym Królestwie

1. Zjednoczone Królestwo zobowiązuje się przyznać obywatelom portugalskim, którzy legalnie mieszkają w Zjednoczonym Królestwie, prawo do udziału w wyborach samorządowych w Zjednoczonym Królestwie, na takich samych warunkach jak swoim obywatelom.
2. Obywatele portugalscy tracą prawo do udziału w wyborach samorządowych z tych samych powodów, jakie prawo przewiduje dla obywateli Zjednoczonego Królestwa.
3. Każda zmiana warunków, o których mowa w ustępie 1 i 2 niniejszego Artykułu, będzie komunikowana Republice Portugalskiej przez Zjednoczone Królestwo na piśmie w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 4

Udział w wyborach samorządowych obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w Republice Portugalskiej

1. Z zastrzeżeniem ustępów 2 i 3 niniejszego Artykułu, Republika Portugalska zobowiązuje się przyznać obywatelom Zjednoczonego Królestwa, którzy legalnie mieszkają w Republice Portugalskiej, prawo do udziału w wyborach samorządowych, na takich samych warunkach jak swoim obywatelom.
2. Aby nabyć czynne prawo wyborcze w wyborach samorządowych, obywatele Zjednoczonego Królestwa muszą spełniać następujące warunki:
 - a) posiadać ważne zezwolenie na pobyt,
 - b) być legalnymi mieszkańcami Republiki Portugalskiej od ponad trzech lat oraz

- c) być zarejestrowani w portugalskim spisie wyborczym, w tym celu zapisując się do parafii (*Freguesia*) obszaru zamieszkania objętego zezwoleniem na pobyt.
3. Aby nabyć bierne prawo wyborcze w wyborach samorządowych, obywatele Zjednoczonego Królestwa muszą spełniać następujące warunki:
 - a) być legalnymi mieszkańcami Republiki Portugalskiej od ponad pięciu lat oraz
 - b) nie mogą być pozbawieni czynnego prawa wyborczego.
4. Obywatele Zjednoczonego Królestwa tracą prawo do udziału w wyborach samorządowych z tych samych powodów, jakie prawo przewiduje dla obywateli portugalskich.
5. Każda zmiana warunków, o których mowa w ustępach 1 i 4 niniejszego Artykułu, będzie komunikowana Zjednoczonemu Królestwu przez Republikę Portugalską na piśmie w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 5 **Przepis przejściowy**

1. Niezależnie od Artykułów 3 oraz 4 niniejszej Umowy każda Strona zapewnia, na zasadzie wzajemności, że obywatele drugiej Strony wybrani w ostatnich wyborach samorządowych przeprowadzanych na ich terytorium, przed opuszczeniem Unii Europejskiej przez Zjednoczone Królestwo, będą sprawować swoje funkcje do czasu wygaśnięcia ich mandatów.
2. Niezależnie od Artykułów 3 oraz 4 niniejszej Umowy każda Strona zapewnia, na zasadzie wzajemności, że obywatele drugiej Strony, którzy bezpośrednio przed opuszczeniem Unii Europejskiej przez Zjednoczone Królestwo będą uprawnieni do rejestracji w celu udziału w wyborach samorządowych na terytorium drugiej Strony, zachowują swoje uprawnienia.
3. Obywatele, którym na mocy niniejszego Artykułu przysługuje prawo do udziału w wyborach samorządowych na terytorium drugiej Strony, tracą swoje prawo na warunkach przewidzianych przez prawo dla obywateli tej Strony.

Artykuł 6 **Wejście w życie**

Umowa niniejsza wejdzie w życie po upływie dziesięciu (10) dni kalendarzowych od daty opuszczenia Unii Europejskiej przez Zjednoczone Królestwo lub po upły-

wie dziesięciu (10) dni kalendarzowych od daty otrzymania w drodze dyplomatycznej późniejszej z pisemnych notyfikacji, w których Strony informują się wzajemnie o zakończeniu ich procedur wewnętrznych, wymaganych do wejścia niniejszej Umowy w życie, w zależności od tego, co nastąpi później.

Artykuł 7

Rozwiązywanie sporów

Każdy spór dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy będzie rozstrzygany w drodze dyplomatycznej poprzez negocjacje między Stronami.

Artykuł 8

Zmiany

1. Niniejsza Umowa może być zmieniona w każdym czasie za pisemną zgodą Stron.
2. Zmiany wchodzi w życie po upływie dziesięciu (10) dni kalendarzowych od daty otrzymania w drodze dyplomatycznej późniejszej z pisemnych notyfikacji, w których Strony informują się wzajemnie o zakończeniu ich procedur wewnętrznych, wymaganych dla wejścia zmian w życie.

Artykuł 9

Czas obowiązywania i wypowiedzenie

1. Umowa niniejsza pozostaje w mocy przez czas nieokreślony.
2. Każda Strona może, w każdym czasie, wypowiedzieć niniejszą Umowę w drodze dyplomatycznej poprzez pisemną notyfikację.
3. W przypadku wypowiedzenia niniejsza Umowa przestanie obowiązywać po upływie sześćdziesięciu (60) dni kalendarzowych od daty otrzymania odpowiedniej notyfikacji.
4. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Umowy każda Strona zapewni ciągłość mandatów obywateli drugiej Strony wybranych w wyborach samorządowych, do czasu ich wygaśnięcia na warunkach przewidzianych przez prawo dla ich własnych obywateli.

Artykuł 10

Rejestracja

Po wejściu niniejszej Umowy w życie Strona, na terytorium której Umowa została podpisana, przekaże ją do Sekretariatu Organizacji Narodów Zjednoczonych w celu jej rejestracji, zgodnie z Artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, oraz notyfikuje drugiej Stronie zakończenie tej procedury, jak również jej numer rejestracji.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Lizbonie w dniu 12 czerwca 2019 r., w językach angielskim i portugalskim, przy czym obydwie teksty są jednakowo autentyczne.